

Олег ГРИНІВ

ВІЩІ ЗНАКИ

ВИПУСК 25

* * *

У цьому випуску серії – добірка поезій Олега Гриніва, знаного в Україні філософа, письменника, педагога, громадського діяча. Його поетичні тексти наповнені гострою публіцистичністю, емоційно наснажені. Окремі з них стали основою пісень. Значну популярність здобув вірш «Фронтowa коляда», текст якого музично оформив відомий український композитор Геннадій Володько.

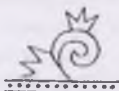
Книжкова серія «25 улюблених віршів» – це своєрідний зріз сучасної української поезії через призму звичайного простого читача, зрозуміло – через відчуття значимості тих чи інших поезій як самими авторами (збірки нині суцільні) чи упорядниками (класична поезія). Цією ж серією ми відновлюємо забуту традицію нумерованих видань. А це означає, що кожна із серійних книжок виходитиме накладом 100 примірників і кожен примірник матиме свій номер. Додатково без нумерації друкуватиметься ще 25 примірників службових, обов'язкових, які не надходитимуть у продаж. У випадку значного читачького зацікавлення тією чи іншою серійною збіркою, вона повторно тиражуватиметься як звичайне видання.

Сподіваємось, що книжки цієї серії надовго приковуватимуть читачьку увагу.

Дмитро САПІГА,
директор видавництва «Каменярь»

Олег ГРИНІВ

ВІЩІ ЗНАКИ

Вірші

Львів
КАМЕНЯР
2020

Поезії сучасного українського поета зі Львова пронизує ідея любові до рідної землі. Автор намагається образно осмислити різні періоди боротьби українського народу за відновлення й утвердження державності. Найбільше уваги приділені нинішній війні Московії проти України. Вірші з циклу «Засторога Єремії» дають змогу збагнути наскрізну ідею самоствердження народу.

Дизайн серії
Роксоляни Бедрій

До 120-річчя
від народження
Юрія Липи

5

У почині було слово Кобзаря

Ще в дитинстві мені пощастило ознайомитися з «Кобзарем». У вільні хвилини від тяжкої праці на господарстві мати сідала до газової лампи і читала Тарасове слово. У третьому класі мене захопили примітки до цієї книги, з яких можна було почерпнути деякі знання з рідної історії, адже тоді про наше минуле в школі не розповідали, а Тараса Шевченка трактували лише як борця проти кріпацтва. Щоправда, з часом навіть вечори на його честь відбувалися якось карикатурно, в чому переконався за роки навчання в університеті.

Поезія мене захоплювала ще в школі. Деякі мої вірші були надруковані в районній газеті. Звісно, з позицій сьогодення вони не витримують жодної критики. Проте я мріяв стати поетом. Першим своїм твором, з якого можу розпочинати свій літературний життєпис, вважаю вірш «Гладіатори», який згодом був надрукований у поетичному збірнику в столиці. Наприкінці сімдесятих років намагався видати збірку, але пильний рецензент, добре відомий у львівських літературних колах, побачив у ній «впливи» шістдесятництва.

Видаючи свої улюблені поезії, хочу згадати поради відомого поета Володимира Лучука. Зустрічі з ним чимало допомогли мені в майбутній творчості. Признаюся, що писати віршів я не переставав, але показував лише своєму другові, якого вважаю побратимом.

У період безпосередньої боротьби за незалежність, особливо в роки моєї праці в Львівському обласному управлінні культури, доводилось часто зустрічатися з письменниками. Ніколи не забуду наших розмов з Левком Різником, який тоді

очолював письменницьку організацію. Знаний прозаїк спонукав мене до літературної праці. Отож, останні тридцять років були для мене життям у творчій напрузі.

6

Працюючи в столичному університеті, я подружився з поетом Василем Василяшком, з яким, до речі, ми навчалися одночасно в університеті. Стимулювали поетичні пошуки часті зустрічі з Анатолієм Погрібним, який очолював київську міську письменницьку організацію. На жаль, він так рано відійшов у засвіти. Напередодні Помаранчевої революції в газеті «Молодь України» було надруковано мій вірш, який присутній і у пропонованій збірці – під назвою «Патріотичний славень».

Агресивна війна московських імперіалістів проти нашого народу порушила не тільки активну публіцистичну працю, а й торкнулася поетичних мотивів, які становлять ядро цієї збірки. Ще більше мене стимулював до праці столичний композитор Геннадій Володько, який створив на мої вірші кілька десятків пісень.

Пропонована збірка дає певне уявлення про поетичні пошуки не тільки особисті, а, сподіваюся, й мрії мого покоління.

Віщі знаки

Світлій пам'яті Юрія Липи

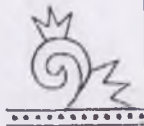
Держава на хресті, розіп'ята аж тричі.
Сусіди ласо вже ковтають нас.
Невже даремний труд і марні вічні кличі
Від Попраду з-за гір по сонячний Кавказ?

Хіба святий Андрій, апостол Первозваний,
Пророчив щедру долю іншого тобі?
Твій хрест серед степів, вітри вмивають рани
І плаче реквієм у храмі голубім.

Яке твоє призначення, мій отчий краю?
Чи не кутя трипільська – Бога віщий знак?
Ховається у сором гелен: «Я не знаю»,
А гот оружний упевнено киває: так!

Шість тисяч літ безсмертного народу
Під свист безумних куль минуло уночі.
Хтось думи гнав аж до багрянців сходу,
Вслухались в чари їх здивовані сичі.

Далеко за Збручем тривожив тишу скрегіт:
Хто вів його у сиві правіки глибин?
Не допоможе тут московський п'яний регіт –
То з неба віщий знак великої доби!

Він – Юрій, хоч коня не підкував для брані,
Та загнуждав на диво незнані ще віки,
І дух загартував як гот в огняній грані,
Ще й булаву підніс, – шикуються полки.

Держава на хресті, але вона воскресне,
Напився мудрості народ з джерел віків!
У домовині – тлінь, а дух, як креміль, кресне,
Трипілець засурмить – згуртує вояків!

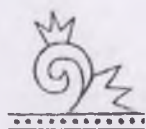
Таке призначення твоє, мій отчий краю,
Закарбував мечем у славі Митридат.
«Хто вб'є одвічний дух? – у прасвітів питаю.
Ніхто!

Іще такий не народився кат!

Рідна мова

Над колискою твоєю
Дніпр схилявся у молитві —
Хай над рідною землею
Не вирують буйні битви!
 Де той спокій? В краю чвари
 Кров'ю бризкали на стяги.
 Ще й зі Сходу орди-хмари
 В шалі хижої одваги!
Ні! Не шляхта, не магнати
Принесли цей дар ласкаво,
А козак в борні завзято
Виборов довічне право.
 Як зліталась хижа згряя,
 Щоб живим довбати очі,
 «Кобзарем» Тарас осяяв
 Шлях нащадкам в пітьмі ночі.
Ти в кріпацтві не сконала,
У кормизі царській лютій,
Слово в меч перекувала
У горнили революцій.
 Знов підступний Кремль сьогодні
 Хоче нам хребет зламати.
 Пси збігаються голодні
 Україну роздирати.
Станьмо, браття, в лави разом
Мову нашу захищати.
Яничарові покажем,
Хто господар в нашій хаті!

Як в стрілецькій пісні щиро,
Хай озветься сталлю слово!
А заprodанцям як вирок
Зазвучить велика мова!

Люби Україну

(За В. Сосюрою)

Люби Україну й ненавидь Москву:
Вона Україні заглада,
Виймає нам душу козацьку, живу,
Під серце впускає нам гада.

Юначе, на тебе чекає АТО,

То ж відсіч дамо москалеві.

Якщо не pomoже нам більше ніхто,

Покажемо груди сталеві.

Яке перемир'я, як Ірод з Кремля

Нам смерть посилає у танку?

Європо, покvapся на наші поля,

Москву доб'ємо до останку.

Інакше даремні розмови про мир

З північним орлом двоголовим.

Москва недобита – підступний вампір,

Він завше готовий на лови.

Люби Україну, вона у боях

Спиняє московську навалу

І груди її у донецьких степах

Як міць європейського валу!

Ненавидь Москву як останню орду

Без честі, без віри, без Бога.

Ми волю у битвах куємо тверду,

Нам – інша в майбутнє дорога!

Встає Україна – родина одна!

Здивована сонна Європа.

Москалю, твоя віроломна війна

Здыхає у наших окопах!

Спалений храм

Ячали зірвані дошки,
Не ранені у тіло цвяхом,
Тремтіли злякані зірки
І місяць плакав білим птахом.

Востаннє зойкнув жовтий дзвін,
Порадник і слуга громади:
У лихоліття давні він
Оберігав її від зради.

У горах церква – то не храм,
Що рівний золотій Софії.
Та хто міняє дух на крам?
Хто купить усмішку надії?

В холоднім згарищі завмер
Вогонь великої родини.
Карпати є.

І є Дністер.
Нема села – лише хатини.

Гладіатори

Ревуть патриції.
Схрестились на арені
Зухвалі вила і короткий спис.
Життям тріпоче кров у кожній вені,
Нашіптує приреченцю:
«Кріпись!»

Розпусники для п'яної розваги
Женуть на смерть бунтівника-раба.
Тепер їм навіть кров не втолить спраги.
Тримайся, списе!
Хай кричить юрба!

Вона ковтає з насолоди слину,
Та ти у сині більма не дивись, –
Фортуна часто повертає спину.
Борись,
 борись,
 борись!

Сьогодні ти в смертельному двобої –
Тут голова розплатою за гру.
Не випускай з руки щита і зброї:
Рокований на смерть – іще не труп.

Життя і смерть зустрілись на арені –
Іде у наступ на зухвальця спис.
Здивовані патриції шалені.
Ще крок! Ще мить!
Борись, борись, борись!

Патріотичний славень

*Присвячую героям
Небесної Сотні*

Голос предків у серцях –
Кличе Україна
Всіх синів під рідний стяг.
Спинимо руїну!

Станьмо, браття, всі на герць
З ордами ворожими.
Україна або смерть! –
Разом переможемо!

Ще від княжої доби
Виплекали славу
Спадкoємці боротьби
За свою державу.

Станьмо, браття, всі на герць
З ордами ворожими.
Україна або смерть! –
Разом переможемо!

Де березові хрести,
Де калина плаче,
Поклянімось піднести
Знамено козаче.

Станьмо, браття, всі на герць
З ордами ворожими.
Україна або смерть! –
Разом переможемо!

Дружина

Як сарана, на місто лізли орди.
Скоритися?
Чи дасть смертельний бій?
І до неволі з прапором погорди
Виходить князь,
Не дише війська стрій.
Він, смалений, безмільно прочитає
Биття сердець на ратницьких очах:
Один вже в думці ворога рубає,
А інший хоче приховати страх.

Розпочинає князь останню раду.
Люд ратницький неначе занімів.
«Нехай не буде поміж нами зради!
Хто хоче, може зараз йти домів!»
Поклала зброю війська четвертина.
«Спинися!» —

воевода в ноги впав.

«Нехай ідуть!
Тепер моя дружина
Сильніша вдвоє.
Погань вийшла з лав!»

Удруге князь іде поміж полками,
І знову слово як палкий вогонь:
«Якщо комусь вмирати жаль без мати,
Той може зараз вийти із колон!»
Поклала зброю війська четвертина.

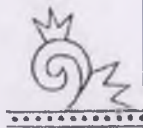
«Спинися!» –
воевода заволав.

«Нехай ідуть!
Тепер моя дружина
Сильніше втрое.
Страх пішов із лав!»

Утретє князь поміряв зором лаву.
Утретє промовляє до усіх:
«За що воюєте – за золото чи славу?
Не встане той, хто від меча поліг!»
Одні сказали:
«Ми за тебе, пане».
Сказали інші:
«Ми – за отчий край!»
«Хто за Вітчизну – хай зі мною стане,
А хто за мене, військо покидай!»
Поклала зброю війська четвертина.
«Спинися!» –
воевода
застогнав.

«Нехай ідуть!
Тепер моя дружина
Стократ сильніша.
Підлість вийшла з лав».

Іржали коні.
Наближались орди.
Вгиналася земля од їх копит.

Ішло на бій під прапором погорди
Незламне військо.
Перемогти!
І жить!

Аркан

Аркан!
Аркан!
Здригаються Карпати,
Гуцульські танці – скільки полонин.
Плече в плече!
Попробуй розірвати,
У чашу свята хлюпнути полин!

Луна віків умерлого аркану,
Яким тягнули бранців у ясир.
Чи лік
Степовикам на давню рану?
Чи спадок їх
для беркутових гір?

А чи протест?
Посунься, клятий враже,
У нас аркан готовий для орди,
Мов зайда погордований поляжеш.
Згуртовані усі – ми як один!

Повстанська клятва

Для інших вже скінчилася війна.
Хтось меч поклав, погладив знову рало.
Воює наша армія одна –
То армія Чупринки-генерала.
Його наказ військовий на віки,
Для нації повсталого крижало:
«Не мучтеся в зневірі, козаки:
Один поліг – звияга кличе далі!»
Ми не дамо триклятій москальні
Топтати наші ниви, наші гори,
Не падатимуть храми у вогні –
Бандерівець облавника поборе!
Не виганятиме із рідних хат
Родини наші на Різдвяні свята
Чужинець.
Зайду зметемо з Карпат,
Відплатимо за кров пролиту брата.
Не будуть українські матері
Росити слізним горем сніг Сибіру.
Наш генерал зібрав богатирів,
До перемоги насталив нам віру.
Не тільки помста, благородний гнів
Покликали бандерівців у лави.
Залізна сотня йде у світлі дні
Відродження полеглої держави!
За нами – Правда, а над нами – Бог!
Не заховається москаль від скону!
Ми віримо: у сальві перемог
Воскресне Україна аж до Дону!

Генерале, воскресни!

*Світлій пам'яті
генерала Тараса Чупринки*

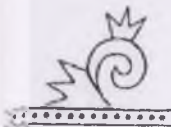
Генерале, воскреси, на бій поведи!
Ми, бандерівці, стали у сотні.
Хай скрегоче москаль! Проминуть назавжди
України години скорботні.

Генерале, воскресни, на бій поведи.
Твоє військо поразок не знало!
Доб'ємо недобиті уламки Орди!
Най загине московська навала!

Генерале, воскресни, на бій поведи!
На гарячі донецькі пустелі,
Щоб ординці, чи пак, віроломні брати,
Не вривалися в наші оселі.

Генерале, воскресни, на бій поведи!
Ми – на варті кордонів Європи.
Ми порвали кайдани, наш дух молодий!
Москалі вже відчули наш опір.

Генерале, воскресни, на бій поведи!
Най не буде страху ані зради,
І не встигне москаль замітати сліди,
У степах залишаючи «гради».

На Майдані

Народ з гарячим серцем Прометея,
Мов до Дніпра наблизився Кавказ.
«Борітеся – поборете!»

Ідея

Тарасова як бойовий наказ.

Святий Андрій дарує вдруге віру,
Архангел – з блискавицею меча,
Бо Сатана підточує сокиру,
Іржа кривавить люттю ув очах.

Чомусь принишкли у борні пігмеї!

Стоїть народ – народ богатирів!

У грудях дух правічний Прометеїв,

Хоч хтось гадав, що дух давно згорів!

Ні! Не згорів! Роздмуханий Майданом
Палає від Славути до небес.

Повстав народ, окрилений Богданом.

Од блискавки Архангела воскрес!

Нескорений стоїть!

Навік пропала

Вже П'ятниця Страсна марних віків.

Це – Воскресіння!

Поміняли рало

На меч огняний внуки козаків!

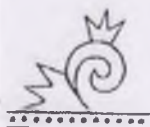
Не будемо як Фауст мудрувати,
Нащадки Прометея на скалі.

Ми – лицарі шляхетної розплати!

Лише москаль гадав, що ми – малі!

Він готував для України тризну.
Паради яничарів у Москві.
Ми на Майдані встали за Вітчизну!
Йдуть добровольці – козаки живі!

Марш добровольців

Хай на волі цвіте Україна
Від Карпат до козацьких степів!
Ми – єдина і вільна родина.
Час для праці і звершень наспів!
 Наче гетьман з'явився над нами –
 Рідний батько великий Тарас.
 Гетьте, чвари усі, між братами:
 Україна – держава для нас!
Прапор сонця – наш символ надії
На майбутнє і гідне життя.
Клянемося перед храмом Софії:
У минуле нема вороття!
 Наче гетьман з'явився над нами –
 Рідний батько великий Тарас.
 Гетьте, чвари усі, між братами:
 Україна – держава дня нас!
Станьмо нині у лави, братове,
В кого совість у серці щемить.
Наші сотні до бою готові –
Україну, свій край, захистить!
 Наче гетьман з'явився над нами –
 Рідний батько великий Тарас.
 Гетьте, чвари усі, між братами:
 Україна – держава для нас!

Орлиний реквієм

Упав солдат, хоч за життя овець
Він мирно випасав на полонині.
Його покликав Сіверський Донець,
А повернув героя верховині.
 У небесах нескорені орли
 Свій реквієм заводять для солдата.
 О Господи! Якби вони могли
 Орлиним духом оживити брата,
Щоб він узяв у руки автомат
І став із побратимами у лави!
Нехай тремтить підступний супостат –
Шикуються захисники держави!
 Орел з Карпат – то не захланний птах
 На труп людський.
 Його манять висоти.
 Не бродить лицар по чужих степах,
 Гірські простори прагне побороти.
Сповільнений орлиний в небі змах –
До Черемоша перейшли акорди,
А реквієм відлунює в степах –
Герої юні зупиняють орди!

Сальва героям

Навесні прилетіли як з вірію
В рідні гори зі степу орли.
Їх узимку чекали із вірою.
Чом у небі журливе «курли»?
Промовляє, зіпершись на милицю,
У боях посивілий комбат.
Теплий легіт висушує вилицю –
Хай сльози не побачить солдат!
Замовкають притишені спрагою
Командира прощальні слова.
Журавлине «курли» із присягою –
То героєві пам'ять жива!
Як рокоче вона автоматами
Тричі сальву йому: «Прощавай!»
І нагадує в громі відплатами
Москалям за поранений край!

Славень звитяги

Не Січ лише – хай Київська держава
Замає прапорами у блакиті!
Прославимо звитяги Святослава,
Не тільки вбитих козаків у житі!
 Московська хмара провіщає грози.
 Не утече ніхто в курінь од грому!
 Не допоможуть схлипи, ані сльози –
 Орда нас хоче вигнати із дому.
У криці «гради» сунуть на окопи.
Москаль не вірить в українські сили,
Він не вивчав уроків Конотопа,
Не згадує про предківські могили.
 Наївний знає тільки перемоги
 З історії, подібної до казки, –
 У школі не було такої змоги,
 Аби дізнатись про ганьбу поразки.
То тільки ми поразки виставляли,
Немов благали від чужинців жалю,
Про подвиги героїв забували...
Тепер ми відродилися, москалю!
 Ми вивчили уроки Конотопа
 І чин стрільців на Маківці, в Карпатах.
 Най знає самовпевнена Європа,
 Хто захистив її від азіята!
Воскрес наш дух одвічної стихії,
Збунтовані сьогодні вже мільйони.
Померли учорашні гречкосії,
Шикуються герої в легіони.

Наслання

Виходить мати на дорогу,
Стоїть самотньо край села,
Чекає сина, – вірить Богу, –
Із Іловайського котла.
Чекає попри чорну карту.
«Синочку, – шепче, – ти живий».
Хіба проб'є Небесну Варту
Орда з пекельної Москви?
Матуся бачить, як уранці
Синок вертається домів,
Іде у світлій вишиванці...
А де його юнацький спів?
«Чому сумуєш, рідний сину?
Ти ж повернувся у село.
В огнянім пеклі не загинув».
«А скільки наших полягло!
Не врятувались побратими,
Позалишалися в боях.
Хіба не міг я впасти з ними? –
Тріпочуть сльози на очах. –
Чи маю право я забути
Героїв, скошених з гармат?
То, нене, наші друзі Крути,
Та нам нема шляхів назад!
Ти не бануй, моя матусю,
Зажуру в серці пригаси.
Води з криниці я нап'юся –
Вона мені причинить сил!»

Лише тепер холодні роси
Відчула мати на ногах,
Підносить руки, в неба просить
Героям бойових звітяг.

Лист до коханої

У травневі вечірні години
Я прилину на білім коні.
Ти побачиш на цвіті калини
Тінь мою у тремтливому сні.
Не впадай у розпуку. кохана, –
Усміхнись тобі зблисками зір.
Хоч яка би була моя рана,
Ти нашептам осики не вір.
Най не круки приносять новини
У засмучені вікна твої,
А з розложистих віт яворини
Защебечуть п'янки солов'ї!
Тут для мене дні й ночі мінливі,
Ми в окопах чекаємо мить,
Як здригнуться степи рокітливі
І сполохано гуркне блакить.
Отоді беремо автомати,
Вибираємо влучний приціл.
І напасник почне замовкати,
Затихає його скоростріл.
Так минають вечірні години.
Задрімаю – і чую у сні,
Як витьохкує з віт яворини
Соловейко знайомі пісні.

Чорний ліс

*Пам'яті українських
повстанців*

У лісах таємничих Волині
Колискові ворожих гармат
Нас плекали – і сотнями нині
Стоїмо охоронці Карпат.

Чорний ліс – то повстанська столиця,

Для козацтва новітнього Січ.

Тут гартується військо як криця

Для розплати за кривди сторіч!

Ми – на рідній землі, а над нами

Корогва – українська блакить

Яснозористо нам письменами

У задумі незримо тремтить.

Хоч москаль посилає нам кулі,

Клянемося сповнити наказ.

Довгий вік – нам дарунок зозулі

На дорогу з Карпат на Кавказ!

Най воскресне велична держава

Із джерел призабутих віків

Володимира і Ярослава,

Княжих лицарів і козаків!

Най бує колоссям пшениця

На звитяги святий коровай!

Най співає кубанська станиця,

Сивий Дніпр і блакитний Дунай!

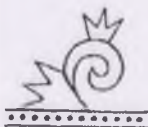
У когорті вічності

Ти казала: «Я обороняю
Рідний край від зазіхань чужих».
Де твоя могила, я не знаю,
Місяцем серпастим покажи.
Від сумної звістки на Волині,
Чародійних Лесиних лісів,
Зберігаю наче в домовині
Той останній відчайдушний спів».
«Не питай і не шукай, матусю,
Я в багрянім сяєві небес
У когорті вічності борюся –
На землі могили не знайдеш.
Ні! Пробач, мій дух в могилі кожній,
Де стоять березові хрести.
Поклади до них лілейні рожі.
За непослух мій земний прости.
Рідний край покликав юнь громами,
Як здригався у заграві світ.
Наша кров запломенить крайками –
Після гроз засяє самоцвіт».

Пісня навічних героїв

Ми не загинули – маємо жити
В невідомих, далеких світах.
Райські вісті нам буде носити
Білий голуб, від Господа птах.
 Витри сльози, згорьована нене,
 Не побачиш такого і в сні:
 Тут всміхаються мальви до мене,
 Херувими співають пісні.
Ми не вмерли – під стягом блакити
І достиглих пшеничних ланів
Вічно в пам'яті будемо жити:
Не забуде Вітчизна синів.
 Щоби рідна земля розцвітала,
 Ми – на чатах, її вояки.
 Як полізе московська навала,
 Славна пам'ять очолить полки!

Небесна пісня

*Оборонцям Землі Української
присвячую*

Серед поля тополя сумна,
Біля хати у смутку калина.
У степах слобожанських війна,
Над Карпатами – чорна хустина.
 Не вертають додому сини –
 Їх привозять на цвинтар ховати.
 Не питай, рідна нене, в труни,
 Коли хочу весілля справляти.
Побратими, пробачте мені.
Я поліг, та не визволив краю.
Не пришлю на підмогу синів
Виганяти напасницьку зграю.
 Друже сотнику, ти не шукай
 На Чумацькім шляху мою зірку,
 Накажи, як і личить: «Ставай
 На небесну вечірню повірку!»
Тут замовкла так звична печаль.
Де не глянеш, скрізь янгольські лиця.
Лиш Архангел гартує меча,
Спопелить москаля блискавиця.
 Не досягне захланна рука
 До святинь синьо-жовтого стягу.
Вже готують посталі війська
В Севастополі нашу звитягу!

Скорботна пам'ять

На Ельбі поховані ноги,
А серце на схилах Дніпра.
Які ще пісні перемоги?
Настала скорботна пора.
 Нащо ти карався в окопах –
 Чи вітер, чи дощ, а чи сніг?
 Щоб волю вернула Європа,
 А сам повернувся без ніг?
Нащо, відчайдушний солдате,
Було здобувати Берлін?
Щоб голодом зморена мати
Згасала на рідній землі?
 Хоч куля минала у шанці,
 Ти знав: це – рокована гра.
 Удома, в забутій землянці,
 Горів од роз'ятрених ран!
Які ще пісні перемоги?
Скорботі немає кінця.
На Ельбі не чути тривоги –
Од куль стогнуть води Дінця.

Фронтowa коляда

Сини Карпат, обранці слави й волі,
Порозкладали пишні рушники,
Співають тихо на донецькім полі
Зі свого краю давні колядки.

Тривога не заснула поміж ними,
Сумний Святвечір з повоєнних літ
Пригадують: тоді слізьми дрібними
Благословляла мати бідний хліб.

«А де наш тато?» – бідкалися діти.

«Ще почекайте, – мати утіша. –
Він буде з нами святові радіти».

Розраджує засмучена душа.

Відлунюють далеко скоростріли,
Стрясають сніг сполохані бори.
Непроханих гостей вогнем зустріли
Повстанські охоронці з-під гори.

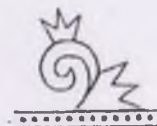
Ушанували пам'ять побратими –

Нема без неї Божого Різдва.

І заспівали разом зі святими –

Най стрепенеться злякана Москва!

Тепер весняним громом над степами
До неба розлягалась без жалів
Колядка наша, співана полками,
Аж страх потряс у шанцях москалів!

З циклу «Засторога Єремії»

1. Проти бовванів

Народе, на чужі дороги не ступай,
Бо ними ходять навісні погани,
На чужині кумирів не шукай –
Не визволять тебе з ярма боввани.
Бовван – не дух, а витвір тільки рук
Із дерева чи срібла-позолоти.
І час, як мельник непідкупний, в трух
Стирає всі змайстровані марноти.
Бовван – творіння дике і сліпе!
Лякаючи хіба чужинців зграю,
Німії, трухлявий серед лісу пень!
Чужий божок тебе не покарає.
А Саваот – Бог вічний і живий,
Єдиний Бог, народе мій, правдивий,
Тому Його ніколи не гніви,
Не накликай біди на рідні ниви:
Інакше втрапиш дочок і синів,
З народу перетворишся в отару.
І буде ніч. І вже не буде днів –
Зішле Господь таку на тебе кару,
Народе мій, ти процвітав колись
На рідних землях у зеніті слави.
Воскресни знову духом,
не молись
Бовванам чужоземної держави.

2. Гнів Божий

Із півночі, як ніч, насунула навала,
Щоб кинутись на нас, як стоголовий лев.
Земля могил від болю застогнала
І зелен лист летить під ноги із дерев.
Вже сарана лиха, лишаючи пустині, –
Розносить смерч орда залізних колісниць.
Сплюндровані поля, зруйновані святині,
Отруена вода річок, озер, криниць!
Єрусалиме!

Ти у золотій оздобі
Хизуєшся, а я скажу:

«Дарма!

Сусіди всі твої схилилися в жалобі».
О Господи! Хіба рятунку вже нема?
Всевишній!
Відверни від нас ординські хмари.
Благаємо Тебе.

А вчора що було?

Брутальні заздрощі і прадідівські чвари
Накликали на вас оте пекельне зло.
О Господи!

Без чвар зібралися ми нині,
Під прапором батьків усі йдемо у храм.
Ми відбудуємо зруйновані святині.
О Господи Святий! Повір востанне нам.
Повір, повір, повір перед лицем заглади.
Ми любимо Тебе!
Ми любимо свій край!
Тепер не буде чвар, ні заздрощів, ні зради.

О Господи!

Наказ нащадкам передай!

«Натужтесь – і зірвіть із рук і ніг кайдани,
Ще й прапор підійміть наперекір вітрам.
За покликом сурми збирайтесь на майдани.
Нехай воскресне кожен в краю храм!
Оріть на цілині, не сійте у тернину.
Надію збережіть у теплоті долонь.
Хто гнів плека в роковану годину,
На того Я зішлю ненависті вогонь!»

3. Пророцтво

Спить Вавилон – співає вічний вітер.
Спить Вавилон – і сплять його боввани.
Сміється небо, чисте й розігріте.
Не миє дощ тисячолітні рани.
Ніхто для них не принесе бальзаму.
Хоча спустошник не поставив чати
І не закрит перед віками браму.
То присуд Саваота:

«Замовчати!».

Жорстокий вирок, але справедливий!
Чому ти свого не тримався дому
І на чужі полакомився ниви?
Чому ти жити не давав нікому?

Спить Вавилон – змарнована пишнота.
Принижений платив «за око – око».
Уламки божищ – золота марнота.

Сміється сонце гордо і високо.
Серед руїн – історії примари.
Знайди між ними блиски слави й чуда,
На почорнілих вавилонських грудях.

Велике місто – мешкання шакалів!
Нема палацу і нема твердині,
Нема царя у вічно п'янім шалі,
Ні блудниці як пані господині.

4. Вирок Божий

Покайтесь, люди! Вже розплата близько,
Земля в жалобі і кліщах проклять,
В степах повисихали пасовиська,
Пророки і священники грішать.
То через них ваалів дух у домі
Запанував – і впали люди в блуд.
В Ізраїлі розпуста, як в Содомі,
Мамона покорив нещасний люд.
В Єрусалимі – злочини й гидота,
У Самарії – глузду ні на гріш.
Та грізний вирок Бога Саваота –
Розплата вам, розпусники, за гріх.
Рече Господь до всіх, хто пророкує,
Оману накидаючи свою:
«Пророки, полином вас нагодую,
Отруйною водою напою.
Не видавайте за натхнення Боже
Ні марення, ані похмільні сни.

Як хміль терпкий звалить тебе не зможе,
Уста брехливі на замок замкни.
Мої слова – то молота удари,
Вони розіб'ють силу вічних скал.
Мої слова як громовичні кари
Для зла, яким полонить вас Ваал».

5. Невірні пастирі

Горе, горе пастирям народу,
Що розлізся по чужих краях.
Де не глянь – від заходу до сходу
Тулиться безрідний, як реп'ях,
До народів інших одежини,
А у нагороду – тільки глум,
Жодної підтримки без родини
І тягар тяжких щоденних дум.
Мій народ – без пастирів отара,
Що сама собі шукає трав.
Чи йому така судилась кара?
А чи той тягар із неба впав?
Повернись, народе-волоцюго,
Повернись до батьківських осель.
Не знайдеш ніде вітчизну другу,
Як оазу в глибині пустель.
Повернись, – то зійде Божа ласка,
Встануть люди – і помруть раби,
Пастирів невірних жде поразка
І народ народиться з юрби.

КОРОТКО ПРО АВТОРА

Олег Гринів народився 20 лютого 1940 року в с. Мала Горожанка Миколаївського району на Львівщині. Закінчив юридичний факультет Львівського університету ім. Івана Франка. Навчався на факультеті міжнародного права і міжнародних відносин Київського університету ім. Тараса Шевченка. Доктор філософських наук. Професор. Понад 50 років присвятив викладацькій праці у вишах Львова і Києва. Упродовж тривалого часу працював у Львівському політехнічному інституті, Київському міжнародному університеті, а також у науково-дослідних академічних інститутах (Інститут народознавства НАН України й Інститут мистецтвознавства, етнології та фольклористики НАН України). Нині – професор Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського.

У 1990–1992 роках очолював Львівське обласне управління культури. Під час мешкання в Києві вів щотижневу авторську програму «Національна ідея в постатях» на каналі «Культура» Центрального радіо.

Має почесне звання генерал-осавула ВГКДО «Дніпровська Січ».

Опрацював кілька програм громадських організацій.

Поетичні твори писав ще в роки навчання у школі. Деякі його твори були надруковані ще наприкінці 1950-х років. Наприкінці 1970-х підготував поетичну збірку, але вона була розкритикована з ідейних мотивів рецензентом. Лише після проголошення Незалежності насмівився видати свої твори, написані в різні часи. Опублікував кілька поетичних збірок. Особливо захоплюється поезією в прозі. Окрім того, надрукував кілька романів і повістей, три збірки новел і книгу казок, що перекладена грузинською мовою. Є членом НСПУ і НСЖУ.

Нагороджений Літературною премією ім. В'ячеслава Чорновола за кращий літературний твір на патріотичну тематику (2016 р.), а також Огієнківською премією за наукові здобутки

(2008 р.) і премією НСЖУ «Журналіст року» (1995 р.). Його ім'я занесене у книги «Науковці України. Еліта держави» (2020 р.) і «Науковці України. Золотий фонд нації» (2020 р.). Як педагог відзначений НАПН України Знаком ім. К. Д. Ушинського.

БІБЛІОГРАФІЯ

Поетичні збірки

- Омісячнена галява. – 2005.
- Заповітні зблиски. – 2007.
- Застиглі миті. – 2011.
- Рахманні дзвони. – 2014.
- Архангел з мечем. – 2015.
- Неспалений тестамент. – 2018.

Романи та повісті

- Тайстра звіддаря. – 2006.
- Блазеньська презва. – 2008.
- Варяг із гнізда хорватів. – 2012.
- Чорна вишиванка. – 2017.
- Підкова у спадок. – 2019.

Збірки новел

- Звитяга над шулікою. – 2012.
- Місто без цвинтаря. – 2012.
- Гаряча калина з поцілунком. – 2013.

Збірки казок

- Гостина для маленької рідні. – 2006.
- Гостина для маленької рідні (українською і грузинською мовами). – 2013.

Книги публіцистики

- Імператив Володимира Мономаха. – 2000.
- Спокута Малоросії: державотворення без парадоксів. – 2001.
- Збуджена Україна: самоусвідомлення нації після контузії населення. – 2004.
- Держава як правда нації: касація вироку номадів. – 2004.
- Плебісит на майдані Незалежності. – 2007.

- Уроки на часі. – 2007.
Слово до майбутнього. – 2009.
За скрижалями незбагненого чину. – 2010.
На виклики національної онови. – 2011.
Маєстат національної гідності. – 2014.
46 Закони національної пам'яті. – 2017.
Добросусідство і порозуміння проти міжнаціонального взаємо-
поборювання. – 2017.
Державний ренесанс нескореної нації: подолання комплексу ма-
лоросійства. – 2018.
Національно-державне оновлення: після 360 років московсько-
ординського іга. – 2018.
Завershальна війна проти нащадків Алтин-Орди. – 2019.
Україна як зав'язь великої держави. – 2020.
Європейська Україна проти азійської Московії. – 2020.
Пошуки виходу з глухого кута віртуальної реальності. – 2020.

Наукові видання

- Українська націологія: від Другої світової війни до відродження
держави. – 2004.
Українська націологія: XIX – початок XX століття. – 2005.
Українська націологія: між світовими війнами. – 2008.
Українська націологія: проблеми теорії. – 2018.
Українська націологія: становлення та перспективи. – 2019.
Філософія національного оновлення. – 2019.
Йосиф Сліпий як історик, філософ, педагог. – 1996 (перевидання
– 2012).
Україна і Росія: партнерство чи протистояння?: Етнополітологіч-
ний аналіз. – 1997.
Концепція національних інтересів України (*у співавторстві*). –
2017.

Навчально-методична література

- Національно-духовне відродження: історія і сучасні проблеми. –
1995.
Нариси з історії філософії. – 2018.
Історія української філософії. – 2015.
Філософія: курс лекцій для аспірантів. – 2016.
Філософія туризму. – 2017.
Логіка: Курс лекцій. – 2010.

ЗМІСТ

У почині було слово Кобзаря	5	47
Віщі знаки	8	
Рідна мова	10	
Люби Україну	12	
Спалений храм	13	
Гладіатори	14	
Патріотичний славень	16	
Дружина	17	
Гуцульський Бог	20	
Аркан	21	
Повстанська клятва	22	
Генерале, воскресни!	23	
На Майдані	24	
Марш добровольців	26	
Орлиний реквієм	27	
Сальва героям	28	
Славень звитяги	29	
Насланя	30	
Лист до коханої	32	
Чорний ліс	33	
У когорті вічності	34	
Пісня навічних героїв	35	
Небесна пісня	36	
Скорботна пам'ять	37	
Фронтowa коляда	38	
3 циклу «Засторога Єремії»	39	
1. Проти бовванів	39	
2. Гнів Божий	40	
3. Пророцтво	41	
4. Вирок Божий	42	
5. Невірні пастирі	43	
Коротко про автора	44	
Бібліографія	45	

Літературно-художнє видання

СЕРІЯ «25 УЛЮБЛЕНИХ ВІРШІВ»
Започаткована серія 2015 року

Гринів Олег Іванович
ВІЩІ ЗНАКИ
Вірші

Редактор *Дмитро Сапіга*
Дизайн і верстка *Роксоляни Бедрій*
Коректор *Олександр Хміль*

Підписано до друку 20. 07. 2020.
Формат 84x108 1/32. Папір офсетний. Гарнітура Adonis.
Умов. друк. арк. 2,52. Обл.-вид. арк. 1,58.
Наклад 120 прим.

Видавництво «Каменярь». 79008, Львів, Підвальна, 3.
Свідоцтво Держ. реєстру: серія ДК, № 462.
Ел. адреса: vvd@kamenyar.com.ua
Сайт видавництва: <http://www.kamenyar.com.ua>

Гринів, Олег
Г85 Віщі знаки: Вірші [Текст] / Олег Гринів. – Львів : Каменяр, 2020. – 47 с. : іл. – (25 улюблених віршів).
ISBN 978-966-607-515-2

Поезії сучасного українського поета зі Львова пронизує ідея любові до рідної землі. Автор намагається образно осмислити різні періоди боротьби українського народу за відновлення й утвердження державності. Найбільше уваги приділені нинішній війні Московії проти України. Вірші з циклу «Засторога Єремії» дають змогу збагнути наскрізну ідею самоствердження народу.

УДК 821.161.2